

۵. نظام مراقبت مرگ کودکان ۵۹-۱ ماهه:

۵-۱- معرفی برنامه:

تعیین دقیق علل مرگ و میر کودکان در جامعه، به منظور شناسایی عوامل قابل اجتناب در هر مرگ و طراحی مداخله به منظور حل مشکلات و جلوگیری از وقوع مرگ های مشابه، از جمله مهم ترین راهکارها برای ارتقای سلامت کودکان است. برای تامین و ارتقاء سلامت کودکان باید سیاست ها و راهبردهای مشخص و شفاف داشت. میزان مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال (U5MR) از مهمترین شاخص هایی است که نشان دهنده توسعه کشورهاست. علت انتخاب این شاخص به عنوان نماینده توسعه، تاثیر عوامل مختلف اجتماعی یو اقتصادی در کاهش یا افزایش آن است.

کاهش این شاخص از تعهدات مهم کشورهاست و به همین منظور در سال ۱۹۹۰ کشورهای جهان در قالب طرح سلامت برای همه تا سال ۲۰۰۰ متعهد شدند که مرگ کودک را در کشور خود طی یک دهه (تا سال ۲۰۰۰ میلادی) ۵۰ درصد کاهش دهند. همچنین براساس اهداف توسعه هزاره (Millennium Development Goals) که در سال ۲۰۰۰ میلادی مورد تعهد کشورهای جهان قرار گرفت، نسبت مرگ و میر کودکان در این کشورها تا سال ۲۰۱۵ میلادی، باید ۷۵ درصد نسبت به سال ۱۹۹۰ کاهش یابد.

نظام مراقبت مرگ کودکان ۵۹ تا ۱ ماهه از نیمه دوم سال ۱۳۸۶ در دانشگاه های سراسر کشور به اجرا در آمد. مراحل اجرایی برنامه مرگ بر اساس دستورالعمل کشوری خلاصه راهنما و دستورالعمل نظام مراقبت مرگ کودکان ۱ - ۵۹ ماهه در دانشگاه های علوم پزشکی کشور پیگیری و اجرا میگردد. اطلاعات مرگ کودکان برحسب مکان وقوع فوت توسط: کارشناس مرگ داخل بیمارستان و کارشناس مرگ خارج بیمارستان (کارشناسان برنامه سلامت کودکان در ستاد شهرستان ها) جمع آوری میگردد.

داده های مرگ کودکان ۵۹-۱ ماهه از طریق فرم گزارش اولیه مرگ و پرسشنامه جمع آوری و در پورتال اداره سلامت کودکان وزارت بارگذاری می شود. پرسشنامه ها بررسی مرگ کودکان شامل موارد زیر می باشد:

- ❖ پرسشنامه ب: مخصوص بررسی مشخصات کلی خانواده و سوابق سلامت و بیماری متوفی
- ❖ پرسشنامه ج: مخصوص بررسی کلی سوابق رسیدگی (اقدامات پزشکی) سرپایی به بیماری متوفی در مراکز اورژانس، مطب و مراکز و خانه های بهداشت
- ❖ پرسشنامه د: مخصوص بررسی کلی سوابق رسیدگی (اقدامات پزشکی) حین بستری در بخش بیمارستان متوفی
- ❖ پرسشنامه ه: چک لیست تخصصی بررسی علل مرگ کودک ۱ - ۵۹ ماهه در بیمارستان / خارج بیمارستان

۵-۲- هدف برنامه :

❖ کاهش مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال از طریق بررسی تاریخچه هر مورد مرگ کودک از زمان بروز اولین علامت خطر تا فوت می باشد.

۵-۳- کمیته ها:

۵-۳-۱- کمیته دانشگاهی نظام مراقبت مرگ کودکان ۵۹-۱ ماهه :

این کمیته هر شش ماه / سالیانه باحضوراعضا کمیته در دفتر ریاست دانشگاه / معاونت بهداشتی برگزار میگردد و مصوبات آن جهت کاهش مرگ و میر کودکان ۵۹-۱ ماهه و پیشگیری از مرگ های قابل مداخله مورد پیگیری قرار میگیرد .

۵-۳-۲- کمیته معاونت بهداشت نظام مراقبت مرگ کودکان ۵۹-۱ ماهه :

این کمیته هر شش ماه / سالیانه باحضوراعضا کمیته در دفتر معاونت بهداشتی برگزار میگردد و مصوبات آن جهت کاهش مرگ و میر کودکان ۵۹-۱ ماهه و پیشگیری از مرگ های قابل مداخله مورد پیگیری قرار میگیرد.

۵-۳-۳- کمیته معاونت درمان نظام مراقبت مرگ کودکان ۵۹-۱ ماهه :

این کمیته هر شش ماه / سالیانه باحضوراعضا کمیته در دفتر معاونت درمان برگزار میگردد و مصوبات آن جهت کاهش مرگ و میر کودکان ۵۹-۱ ماهه و پیشگیری از مرگ های قابل مداخله مورد پیگیری قرار میگیرد.

۵-۳-۴- کمیته شهرستانی نظام مراقبت مرگ کودکان ۵۹-۱ ماهه :

این کمیته هر سه ماه باحضوراعضا کمیته در دفتر ریاست شبکه برگزار میگردد و مصوبات آن جهت کاهش مرگ و میر کودکان ۵۹-۱ ماهه و پیشگیری از مرگ های قابل مداخله مورد پیگیری قرار میگیرد.

۵-۳-۵- کمیته شهرستانی نظام مراقبت مرگ کودکان ۵۹-۱ ماهه :

این کمیته هر ماه باحضوراعضا کمیته در دفتر ریاست بیمارستان برگزار میگردد و مصوبات آن جهت کاهش مرگ و میر کودکان ۵۹-۱ ماهه و پیشگیری از مرگ های قابل مداخله مورد پیگیری قرار میگیرد.

۵-۴- شرح وظایف :

۵-۴-۱- شرح وظایف سطوح ارائه دهنده خدمت:

- ❖ گزارش فوری وقوع مرگ کودکان به مرکز بهداشت شهرستان
- ❖ اجرای مداخلات و آموزشهای لازم جهت پیشگیری از مرگهای قابل اجتناب

۵-۴-۲- شرح وظایف سطح ستادی /مدیریتی:

- ❖ برنامه ریزی عملیاتی / طراحی و اجرای برنامه های مداخله ای
- ❖ تشکیل کمیته های بررسی نظام مراقبت مرگ کودکان ۵۹-۱ ماهه
- ❖ تشکیل کارگاه های آموزشی ، تربیت هسته های آموزشی و برنامه ریزی جهت آموزش کیله پرسنل ارائه دهنده خدمت
- ❖ نظارت و پایش نحوه اجرای استاندارد برنامه ها در سطح مراکز بهداشت شهرستانها و بیمارستانها
- ❖ ورود آمار و اطلاعات برنامه (اطلاعات اولیه، پرسشنامه ها، صورتجلسه کمیته ها، سناریو مرگ کودکان و....) در پورتال اداره کودکان
- ❖ جمع اوری و تجزیه تحلیل مرگ کودکان ۵۹-۱ ماهه